

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.

Scrierii nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiuri 30 fil., rândul cu litere garmond.

Sinodul arhidiecezan.

Vorbirea de deschidere

Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit IOAN MEȚIANU.

*Cristos a inviat!
Domnilor deputați!*

Simțesc mare bucurie Domnilor, că provedința divină, și la vîrsta mea înaintată, mi-a rezervat fericirea de a Vă vedea și astădată, întrunită în jurul meu, în acest sinod arhidiecezan, pentru continuarea lucrărilor la desvoltarea și întărirea așezămintelor noastre bisericești, spre mărirea lui Dumnezeu și spre folosul sufletesc și trupesc al clerului și poporului nostru, biserică cea vie a Domnului; deci salutându-Vă cordial, Vă implor dela ceriu încă mulți ani de conlucrare rodnă în via Domnului.

Precum să știe, Domnilor, biserică noastră națională are marea și sublimă misiune de a ne conduce pe noi, credincioșii ei, la ajungerea posibilului bine temporal și a fericirii cei vecinice, scopul suprem al oamenilor, iar aceasta prin legea, limba și datinile strămoșești.

La apropierea căt mai mult de acel scop suprem se cere însă tot mai mare întărire a credincioșilor nostri în sfântă credință în Dumnezeu, în timpul de acum greu amenințată de felurile porori contrare; iar de altă parte căt mai multă lumină și cultură religioasă-morală, pentru a ne apropia tot mai mult de perfecțune sau desăvârșire, după zisa sfintei evanghelii: «*Fiți desăvârșiți precum este și tatăl vostru cel din cieri.*»

Pentru întărirea credincioșilor nostri tot mai mult în acea sfântă credință, și pentru alipirea lor tot mai tare de biserică stră bună, eu, pelângă repetite sfaturi arhierești, adresate clerului și poporului nostru la anumite ocazii, am mai organizat și am mai angajat și conferințele preoțești la acele lucrări salutare.

Ingrăjirea aceasta a mea nu s'a mărginit numai la hotarele arhidiecezei noastre, ci ea s'a estins și peste Ocean în America, la cei peste o sută de mii poporeni ai nostri, înstrenuți acolo pentru ameliorarea subsistinții lor.

Pentru și acei poporeni ai nostri, și acolo în străinătate, să se bucură de scutul și binecuvântările bisericii noastre, și să nu rătăcească în noianul cel mare al popoarelor de acolo, în conțelegeră cu consistorul nostru, succese și pe rând, am trimis acolo până acum opt preoți, pentru pastorirea lor, dar dupăce, mai ales din neînțelegere parohilor de acolo, să ivise serioase neînțelegeri nu numai între unii preoți, dar și între unii poporeni ai nostri de acolo: în toamna trecută, am trimis și un comisar consistorial, în persoana parohului nostru Constantin Proca, din Râșnov, cu înșarcinarea de a regula toate divergențele, de a aronda toate parohiile și a le organiza, după Statutul nostru organic.

Pelângă acestea, eu atât prin esmisul consistorial, cât și printre pastorală arhierească, am sfătuitor părintește pe ai nostri de acolo a ținea cu tărie la biserică stră bună; a ținea strânsă legătură și cu bisericile și școalele lor de acasă; a ținea strânsă legătură cu rudeniile și prietenii de acasă; a nu să stabili acolo, pe toată viața lor, pentru a nu să perde în noianul streinilor; ci dupăce își vor aduna ceva capital, să se reîntoarcă iarăși între ai lor, la vatra părintească. În celor căsătorii și cu copii, le-am recomandat a-și crește copiii în legea și limba stră bună, prin preoții lor.

Deși toate acestea au făcut mare bucurie celor de acolo, iar comisarul a îndeplinit conștiințios toate însărcinările, să prevede totuși, că ele nu mai așa vor da roadele dorite, dacă vom mai avea acolo, și un organ mai superior de controlă, cu a cărui instituire să ocupă și consistorul, mai ales dupăce și înaltul nostru guvern a cerut aceasta, printr'un rescript mai nou al său.

După acestea, având în vedere influența cea mare a școalei confesionale la creșterea și întărirea tinereții noastre de astăzi și a poporului nostru de mâne în sfântă credință și în conservarea limbii și a datinilor străbune, dimpreună cu consistorul am stăruit din toate puterile și în anul trecut, la înființarea, completarea și susținerea institutelor noastre de învățământ, de sus până jos, spre a corespunde scopului.

Astfel, în anul trecut s'a inițiat zidirea seminarului arhidiecezan, acum aproape terminat. Mai lipsindu-ne însă o parte din banii trebuincioși, am apelat și astădată la binevoitorul sprijin al clerului și poporului nostru, în urma căruia apel mai ales onorata noastră preoțime să distins cu însemnate oferte, afară numai de cățiva ne-păsători din protopopiatul Agniti.

Paralel cu aceasta, s'a stăruit și la înmulțirea școalelor noastre populare, la completarea și asigurarea salariilor învățătoarești conform legii; s'au procurat și s'au pregătit documentele necesare la obținerea întregirii dela stat pentru parohiile, cari nu pot completa acelea dela sine.

Rezultatul acestor stăruințe a fost, precum veți binevoi a vedea și din raportul consistorului, că din 807 învățători confesionali, căci avem de prezintă, până acum la 545 dintre aceia s'au întregit salariile dela stat; mai stăm însă cu înaltul Minister în perfractare de întregire încă pentru alți 143 învățători.

Ca un asemenea rezultat îmbucurător, mai amintesc și aceea, că fiind vechiul nostru edificiu al gimnaziului inferior din Brad tare deteriorat și ne-corăspunzător, în luna trecută s'a inițiat zidirea unui nou edificiu gimnazial corăspunzător și pentru completarea aceluia gimnaz la opt clase.

In fața acestor rezultate îmbucuroare avem și stări întristătoare, pentru că în 161 parohii mai mici nu avem școli confesionale, ci numai de

stat ori comunale; iar în alte 83 asemenea parohii nu avem nici un fel de școală, va trebui deci să facem tot posibilul, pentru a înființa și în acele parohii școli confesionale după putință.

Deși în urma cunoșcutelor concesiuni îmbucurătoare, făcute de înaltul guvern, sperăm a delătura în mare parte și scăderile arătate, — totuși, pentru a putea face aceasta avem neapărată lipsă și de binevoitorul sprijin al D-Voastră.

Chiar și numai din acestea văzând, Domnilor, că mai este încă foarte mult de lucrat, până să ne apropiem măcar de ajungerea scopului suprem, și că la continuarea acelor lucrări trebuie să apelăm la concursul tuturor alor nostri, și cu deosebire la acela al D-Voastre, ca reprezentanți ai clerului și poporului nostru. Vă rugăm a ne oferi acel concurs în măsură tot mai mare, și afară de acest sinod, mai întrevenind și stăruind și D-Voastra la clerul și poporul nostru din jurul D-Voastre, să țină cu toată tăria, nu numai la biserică stră bună, dar și la fiica ei, școala confesională, și să aducă toate jertfele posibile la sprijinirea acestor sfinte așezăminte.

Spuneți și D-Voastră, Domnilor, tuturor alor nostri, că cele două așezăminte sfinte ne sunt cea mai scumpă moștenire, lăsată nouă de fericitii nostri străbuni, moștenire prin care ni-am păstrat în tot trecutul nostru vîforos, precum ne vom păstra și în viitor, cele mai prețioase tezaure, legea, limba și datinile strămoșești, apoi mai angajați și mai luăți întrajutor la aceste lucrări salutare și pe fruntașii din jurul D-Voastre, ba chiar și pe soțiiile D-Voastre, cum fac aceasta cu frumos succes și soțiiile fruntașilor altor confesiuni. Căci numai așa vă veți putea împlini, mai cu mult succes, marea datorină către Dumnezeu, popor și patria mamă, și veți avea și binecuvântarea lui Dumnezeu și a oamenilor.

La cari toate mai implorând și din acest loc darul și ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu, declar sesiunea sinodului nostru arhidiecezan ordinat pe anul 1914 de deschisă.

Ședința de deschidere.

Sibiu, 27 Aprilie n.

Eri, Duminecă, în 26 Aprilie nou, s'a făcut în Sibiu deschiderea sesiunei ordinară a sinodului arhidițecan. S'a celebrat încă în catedrală sfânta liturgie, la orele 9 dimineață, prin Excelența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, asistat de Preacuvioșa Sa, Protosinicol Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminariu, de protopresbiterul Demetru Moldovan, Romul Furduiu, Dr. Vasile Saftu, de asesorul consistorial Lazar Triteanu și de diaconii Demetru Căpitanu și Dr. Octavian Costea. A cantat corul seminariu, condus de domnul profesor T. Popovici.

După termenarea sfintei liturgie s'a oficializat chemarea Duhului sfânt și s'a făcut stropirea cu apă sfintă, apoi Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu a fost condus la reședință cu lithia. Deputații sinodali, întruniti în catedrală, nu peste mult au trimis o deputație, care să invite pe Excelența Sa la deschiderea sesiunii sinodale. Din deputație au făcut

parte următorii domni deputați: Dr. Vasile Saftu, protopresbiterul Brașovului, Dr. Vasile Preda, Dr. Ioan Popescu și Iosif Popescu.

Urmand invitații, Înaltpreasfinția Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Mețianu, vine de nou în catedrală și ocupă locul masă presiduală, așezată în fața sfântului altar. Deschide apoi sesiunea sinodului arhidițecan cu vorbirea pe care o publicăm în Intregime la loc de frunte în numărul de față al ziului nostru. Vorbirea a făcut impresiune adâncă asupra ascultătorilor și a fost ascultată cu mare atenție de domnii deputați sinodali și de celalalt public elevător în catedrală, din care făcea parte și distinsul profesor universitar din București, domnul Simion Mehedinti. Vorbirea, a fost acoperită cu sgomotoase „șă trăiască”!

Excelența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, invită la masa presiduală, ca notari interimiști, pe notarii din sesiunea trecută: Mateiu Voileanu și Lazar Triteanu din cler, iar dintre mireni: Dr. Onisifor Ghibu, Dr. George Proca, Dr. Pavel Roșca și Eugen Todoran. Cu compunerea procesului verbal despre ședința de deschidere, vine încredințat domnul Mateiu Voileanu.

Notariul Mateiu Voileanu cetește lista deputaților sinodali și la apel nominal răspund 34 deputați. Presidiul constată că sinodul e capabil de muncă, deci se poate constituji.

Ședința se suspendă pe cinci minute, pentru a se compune lista deferelelor comisiuni, iar după redeschidere, la propunerea deputatului Dr. George Proca, se fac alegerile următoare:

La birou: Lazar Triteanu, Mateiu Voileanu, din cler, și Dr. Onisifor Ghibu, Dr. George Proca, Dr. Pavel Roșca, Eugen Todoran, mireni.

In comisiunea verificătoare: Vasiliu Duma, Romulus Furduiu, Jovian Mureșan, din cler, și Dr. Gavriil Buzura, Dr. Valer Moldovan, Dr. Enea Papu, Dr. Ioan Pop, Dr. Ioan Șenchea, Victor Tordășianu, mireni.

In comisiunea orgăniștoare: Dr. Ilarion Pușcariu, Dr. Eusebiu R. Roșca, Nicolae Ivan, din cler, și Vasiliu Almășan, Partenie Cosma, Dr. Nicolae Comăza, Nicolae Garoiu, Ioan de Preda, Dr. Aurel Vlad, mireni.

In comisiunea bisericească: Sergiu Medean, Dr. Vasile Săftu, Galacteon Șagău, din cler, și Dr. Nicolae Bălan, Dr. Augustin Bodea, Dr. Gheorgiu Măcelaru, Dr. Eugen Mețianu, Dr. Iosif Popescu, Iosif Pușcariu, mireni.

In comisiunea școlară: Dr. Ioan Lupu, Zevediu Mureșan, Dr. Ioan Stroia, din cler, și Nicolae Bogdan, Dr. Zosim Chirtop, Victor Păcală, Octavian Gog, Virgil Onișiu, Dr. Nicolau Vecerdă, mireni.

In comisiunea financiară: Nicolau Borzea, Vasiliu Damian, Dumitru Moldovan, din cler, și Ioachim Fulea, Dr. Iancu Mețianu, Dr. Vasiliu Preda, Dr. Ioan Popescu, Dr. Octavian Vasu, Arseniu Vlaicu, mireni.

In comisiunea petiționară: Constantin Dimian, Vasiliu Domșa și Ioan Hîmza, din cler, și Dr. Stefan Chirovici, Dr. Petru Groza, Nicolae Macrea, Dr. Ioan Marghita, Dr. Nerva Oocu, Dr. Ioan Pap, mireni.

Fiind sinodul constituit, se prezentează rapoartele consistoriului arhidițecan către sinod. Se împart între deferele comisiuni.

Se prezintă apoi rugările deputaților sinodali Dr. Gavriil Buzura, Iosif Pușcariu, Octavian Gog și Dr. Zosim Chirtop, pentru acordarea concediului pe întreagă se-siunie. Concediul cerut se acordă.

Inaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu declară ședința primă a sinodului arhidițecan de inchisă la orele 12 din zi, iar ședința proximă o anunță pe Marti, la orele 10 dimineață. Se va ține în sala mare a casei comitatense.

Gă în anii premergători, așa și de astădată, după ședință domnii deputați sin-

dali s'au prezentat în corpore la Escoala Sa, Înaltpresfîntul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, pentru a-i face vizită de curiozitate. Oratorul a fost domnul protopresbiter Romul Furduiu din Campani, care în cuvinte calde a tâlmăcit bucuria, eu care deputații sinodali vin și de astădată să-și arate venerația și recunoșterea față de Escoala Sa, mulțumindu-i pentru buna înțelegere dată bisericii și asezamintelor ei, și dorindu-i încă mulți ani de viață fericită și liniștită.

Escoala Sa mulțumește pentru semnele de dragoste ce i se arată și cu aceasta ocazie, și cari îl ating personal, dar ating și biserică, în fruntea căreia se află. Roagă pe toti, ca dragostea aceasta să o păstreze și în viitor față de biserică, și nu numai să o păstreze, ci să o și cultive, manifestându-o prin fapte, pentru că și dragostea, ca și credința, fără de fapte moartă este. Atrege atenția deputaților sinodali asupra faptului, că poporul nostru are să poarte o luptă grea de existență în zilele de astăzi, din care luptă va putea fi învingător numai dacă va folosi armele pe care le folosesc și alte posibile, armele culturii. Să dăm poporului armele acestea, învățându-l, cu vreme și sără vreme, căci dela popor trăim toți. Soarta poporului e aceea, pe care îl croesc conducătorii. Să croim poporului o astfel de soartă, ca să putem privi la el ca la depositarul tuturor bunurilor noastre. Împloare binecuvântare de sus asupra domnilor deputați, și le dorește viață lungă.

Deputații sinodali au făcut apoi vizită și P. C. Sale, Domnului Arhimandrit, vicariu arhiepiscopal, Dr. Ilarion Pușcariu, și P. C. Sale, Domnului Protosincel, Dr. Euzebiu R. Rosca, director seminarial.

Revistă politică.

Austro-Ungaria.

Dietă ungă. După alegerea diferitelor comisiuni, dieta ţării a luat loc în discuție bugetul anului 1914/1915. În întâlesul noului regulament de casă, bugetul se desbată în sedințe de cinci ore, dela 10 până la 2, și dela 4 până la 8. În sedința de Joi, la discuția generală, a vorbit și deputatul naționalist român Dr. Aleșandru Vaida-Voevod. A constatat, că în firul per tractărilor de impăcare cu România s'au rostit multe vorbe frumoase, dar ele n'au fost prefăcute în fapte. Critică opoziția maghiară, care propagă idei rusofile, pentru a face ca monarhia noastră să pierdă și simpatiile Germaniei, după ce a pierdut pretenția României și a Sărbiei. Constată, că în armată e mare nemulțumirea, și la ofițeri, cari sunt slab plătiți, și la soldați, a căror limbă maternă e desconsiderată în armată. Nu voteză bugetul. Răspunde imediat contele Tisza, că aceea ce a promis guvernul în cursul per tractărilor cu reprezentanții partidului naționalist român, va fi realizat, în mod treptat. Crede, că în curând va putea fi dată ordinația în chestia catehizării, și apoi și celelalte promisiuni vor fi împlinite pe rând. Se miră, că face imputare opoziției maghiare pentru rusofism tocmai Vaida, care să în raporturi intime cu frații Gerovský, bine cunoscute din procesul Rutenilor. În chestia personală vorbesc de nou deputatul Vaida și arată, că cunoștințele sale cu frații Gerovský nu sunt de natură politică. Budgetul să voteze în general și să intră în discuția specială. Vineri au fost aleși

delegații, apoi s'a continuat discuția asupra bugetului, care și sâmbătă a fost continuată. Proxima sedință a dietei să fie Joi.

Despre incidentul Tisza-Vaida vom da informații amănunțite în numărul proxim al ziarului nostru.

Străinătate.

Răsboiu în America. Între Statele-Unite din America și republica Mexico a izbucnit răsboiul, care promite să fie durată lungă, dacă cumva cei dela conducere nu vor fi de bine să-l sisteze, prin o înțelegere multămitoare. Motivul răsboiului a fost faptul, că niște marinari din Statele-Unite au fost arestați și puși în închisoare de mexicanii pe nedreptul. La intervenția admirabilului american au fost lăsați în curând eliberați și autoritățile mexicane au cerut scuze dela ambasadorul american pentru detinerea aceasta ilegală. Președintele Statelor-Unite, dl Wilson, nu s'a mulțumit însă numai cu scuzele, ci a cerut, ca drapelul american să îl see satisfacție prin salve de tunuri din parte mexicană. La acest act de prea mare umilire nu a voit însă să se dimítă președintul Republicii mexicane, domnul Huerta, — care de altfel nu e recunoscut de americanii, — și urmarea a fost concentrarea trupelor americane în apele Mexicului și ocuparea orașului Veracruz din partea acestora, după o luptă ușoară, cu cățiva morți și mai mulți răniți. Președintul Statelor-Unite a declarat, că va trimite 400.000 de soldați în contra mexicanilor, iar președintul Republicii mexicane, Huerta, a spus, că în trei săptămâni va avea o armată de patru milioane, și se va resboi cu americanii, dacă va cere trebuință, și 25 de ani neintrerupt.

Scisiune între Sași.

Orașul Sibiu, centrul cultural și politic al Sașilor, a avut în trecut, și va avea și în viitor, după noua arondare, două cercuri electorale și doi deputați în dietă. Cercul prim, din orașul superior, e al inteligenței, iar al doilea, din orașul inferior, e al burgherizmei, pentru că aci ea formează majoritatea. În trecut ambele cercuri electorale au avut un singur organ de conducere, un singur comitet electoral cercual, compus din membri luati dintre alegătorii ambelor cercuri. În urma hotărârii luate în adunarea electorală din Dumineca trecută, 19 Aprilie, a alegătorilor sași sibieni, de a nu fi desaprobată atitudinea politică a deputatului Rudolf Brandsch și de a nu fi provocat acesta să-si depună mandatul, cum cerea politica oficioasă a Sașilor, s'a invitat necesitatea de a se desface în două comitete cercual sibieni. În scopul acesta s'a întînat eri, Duminecă, la orele 11, o adunare electorală în sala dela Gesells haftshau, la care au participat numai alegători din cercul prim electoral al Sibiuului. S'a decretat desfacerea din comuniunea de până acumă, și pentru cercul prim electoral, acum cu totul independent de celalalt, s'a ales un comitet separat cercual, încredințat cu conducerea politică a Sașilor din acest cerc. Notam, că în cercul prim electoral al Sibiuului sunt alegători: Sași 1089, Maghiari 407, Români 260, de altă naționalitate 11. În cercul al doilea: Sași 1138, Maghiari 394, Români 239, de altă naționalitate 13. Fiecare cerc a fost împărțit Joi, din partea consiliului comunal, în cinci două cercuri de votare.

Două telegramă.

Maiestatea Sa, Regale Carol al Romaniei, a adresat Luni, în 20 Aprilie n. următoarea telegramă suveranului Spaniei:

Maiestății Sale Regelui

Madrid.

Astăzi mi s'a remis în mod solemn uniforma regimentului 2 de zapadores-mănoare, pe care Maiestatea Voastră a avut grațiosa atențione a mío conferi. Sună adânc miscă de această înaltă distincție, care îmi produce o via satișoare și care a fost și mai mult mărită prin misiunea încredințată iubitului Său văr în capul distinților ofițeri de geniu ai regimentului meu. Rog pe Maiestatea Voastră să primească expresiunea viei mele gratitudini și a bucuriei ce o simt, vizând numele meu înscris în rangurile bravei Sale armate.

Am fost încântat de a primi fotografie finului meu, pe care Regnă a binevoit să mi-o trimită.

Multumesc sincer Maiestății Sale și li sărut mâinile.

Mă grăbesc să mă folosesc de această plăcută ocazie, spre a reînvi Maiestății Voastre asigurarea întregiei mele afecțiuni și a sentimentelor cu totul amicale, pe care Maiestatea Voastră poate conta în orice imprejurare.

CAROL.

Maiestatea Sa Regele Spaniei a răspuns imediat prin următoarea telegramă:

Maiestății Sale Regelui

București.

Sunt foarte recunoscător Maiestății Voastre pentru mesajul atât de amabil pe care îl apreciez în toate valoarea sa, ca o prețioasă mărturie a sentimentelor de afectuoasă simpatie, căreia îl corespund cu sinceritate. Sună fericit de-a fi putut oferi Maiestății Voastre o dovadă a stimei mele și de a vedea strângându-se legăturile de amicitie dintre țările noastre. Imi face o placere a spune Maiestății Voastre, că armata mea împărtășește din înimă bucuria mea de a vedea figurând numele Vostru în rangurile sale. Ai doilea regiment de geniu este mandru de a avea ca sef august un Suveran, care este admirat, iubit și respectat pentru devotamentul său în serviciul patriei Sale și pentru competența sa în stîrpe militare. Sună de asemenea cu totul recunoscător Maiestății Voastre și familiei Sale pentru primirea călduroasă ce se buvoiuvoit să o acorde vărului meu, infantului Alfonso, și misiunei militare, însărcinată de a duce uniforma de colonel de geniu. Regele se asociază spre a exprima Maiestății Voastre via noastră gratitudine pentru toate atenționile și spre a reînvi amicitia noastră constantă. Rugând pe Maiestatea Voastră de a prezenta omagiile mele Reginei, fac urări pentru fericirea Sa, pentru prosperitatea națiunii române și pentru gloria vitezei Sale armate.

ALPHONS.

Confesionalismul în artă.

Cine n'a auzit de faima canonicei de tristă memorie Dr. Lauran Agoston din Oradea mare?

Adevărat, că fostul „prepozit capitular” și „prelat papal” nu și-a putut asigura o bună reputație în lumea românească, nici prin înaltă sa poziție biserică, nici prin alte vrednicii pe terenul cultural sau național, și cu atât mai puțin prin activitatea sa literară sau științifică, pentru că tot ce ni-a lăsat, în domeniul acesta, să reduce

Admirăția lor nu o mai întore în naivitate. Nu simbolizează tineretă, și cu toa'e acestea e tineră. Surasul ei e mai captivant ca altădată, răsul ei e vesel și contagios.

Numărul zilelor sale i-au căzut slab și în organismul fizic, dar sufletul e plin de viață. Toată viața din tineretă o păstrează precum și interesul ccl avea atunci. Interesul său după atâta ană a devenit mai extins. După ce fiile ei au intrat în slujbe și carierele lor, ea nu i-a părăsit. Ori ce atinge viața lor, și pe dânsi o atinge; ceea ce-i interesează pe dânsii, încă o interesează. Dacă și nu poate să urmeze pe cărările lor, dânsa îi urmărește cu ochi i pretutindenea. Si deși nu s'a ocupat de nici un fel de profesie în special, dânsa își are pricinerea sa în medicină, drepturi, jurnalism, politică, teologie, educație. Si când copiii săi o incunjură, fiecare astăzi însă un camerad, nu spre mica lor surprindere. Deși neputințele bâtrâneji pun stăvila multor lucruri de ale sale, viața nu i-a părut nici când atât de vastă, variată și trezătoare de interes. Ocazional relinve trecutul cu amintirile lui sfinte. Dar dânsa nu trăește în trecut. Ci trăește în fiile săi, adeca în prezent și în nepoții săi, adeca în viitor.

Casa sa pentru nepoți e casa bunicii. A merge la bunica, e o bucurie și o măngâiere deosebită. Oprirea de a cerceta pe bunica e o aspirație pedeapsă.

Acolo sunt totdeauna niște jucării

la niște broșuri de polemică ecclaziastică. A avut însă și răposatul alte virtuți, alte merite, cu cari s'a impus în considerația lor să și-a stabilit un renume faimos în opinia publică românească. El a fost adesea reprezentantul tipic al celui mai fanatic șivinism și al celei mai crase intoleranțe confesionale față de „schismatici”. Iar sub „schismatici” trebuie înțeleși: Români de religiune ortodoxă.

Lumea întreagă stie, că canonul Lauran a urât, a disprețuit și a persecutat tot ce era gr.-oriental. Se spune, că de căte ori, — având să meargă la „aula episcopală” — fanaticul prepozit trecea pe lângă biserică gr.-or. din piata mică, cuprins de un vădit sentiment de orare și repulză unei lăzi intorcea capul în altă parte, ocolind de către pași colțul bisericii „s h smatice”. Sub raportul intoleranței confesionale numeroase lui Lauran era cunoscător de români pe la noi.

Inimile multor Români de bine din orașul nostru începuse să încolească nădejdea, că prin moartea lui Lauran va dispărea dintr-o noițe.

Dar — amar ne-am înșelat!

Si când facem această mărturisire, sufletul nostru este copleșit de întreaga durere, ce ne încearcă de câte ori o mană barbară ne destramă pânza unui vis frumos... Amărițineau noastră are însă o nuantă de interes public. Din acest motiv ne înținem de datorină morală să povestim și altora, pentru că în cazul, că vor mai fi undeva Români naivi, cari mai visează la „frăteasca noastră armonie” și la multă trămadă noastră „solidaritate națională”, liberă de preocupările confesionale, aceia să iavețe în pătanjia noastră și să se desmetească din bună vreme.

Iată deci trista poveste a desamăgirii noastre:

Societatea corală „Hilaria”, grăție cătorva oameni de înină, de aproape patru decenii să mențină în Oradea mare, făcându-și apariția înaintea publicului mere sub ipostasul unui cor bărbătesc, compus în majoritate din tinerimea noastră academică.

Așa cum se înfață, cu existența ei efemeră, cu periodicele ei semne de viață, alternate de lungi intervale de somnolență, „Hilaria” era însă și este singura reuniune românească, potrivită a întrunirii elementelor sociale noastre sub flamura artei și a culturii naționale.

Iarna trecută, doamnele române din Oradea — în urma unei nobile inițiativer — s-au trezit la conștiință superioară a misiunii lor sociale și atunci „Hilaria” la un moment dat a facut un paș urias spre progres. Toate damele mai tinere și dominoarele au intrat de bunăvoie ca membre ajutătoare ale „Hilariei”, constituind un cor mixt din aproape 50 de persoane. S-au început repetiții, la care se pregăteau cele mai alese bucati din compozitiile măestrilor noștri: Dima, Vidu, Bredeceanu etc.. Aproape în fiecare Duminecă se aranjau „matineuri” artistice și era adevaratăă păcere să vezi armonia și activitatea febribilă, ce se desfășura la noi pe terenul culturăi. Numai cei cari cunosc toate mizeriile convenționale și „naționale”, care se pun deacurzezișul astorful de străluș, știu să apreciază înormă importanță a unei reuniri de căndri, ci factor social și cultural, cu deosebire aici la periferii.

Frumoasele străduințe au fost urmate de succes.

In Februarie a.c. „Hilaria” a dat un concert, care a făcut naunat la nivelul

de când era bunica mică; a se juca cu ele se consideră drept o cinstă deosebită. Păstrează din copilarie niște eminențe, cari sunt mai frumoase decât cri-ce forestire. Dar nici jucările, nici povestirile nu fac din vizitarea bunicii adevărată fericire, ci atmosferă. Pentru că aici copiii stau pe propria lor omoare, care se aşteaptă dea ei și de care să-si dea samă. Ea răde uneori cu un sănătos umor de metodele moderne de educație, dar aceasta o face fără să o auzează nepoții săi. Ori ecar ar fi metodele părinților, dânsa le respectă cu grijă, prin nimică n-ar submina autoritatea părinților, nici nu le-ar da alte povești cele obișnuite.

Când o întrebă: „Avem voie la asta?” răspunsul său de obiceiul e: „Ce-ar zice mama voastră?“ Si astfel copiii sunt avertizați la propria lor responsabilitate și îndrumați la felul de purtare introdus conform regulilor de acasă. Multă bâtrâni au dragoste față de cei mici, dar nu sunt, cari au și respect față de ei, și ori cum am crede, copiii înțin mai mult la aceea să fie respectați, de căt să fie iubiți. Toate fiind că respectul e mai rar manifestat. „Legea liberală“ și legea „Castibunicii“ și copiii se fotorează după o experiență de propriu guvernare de o jumătate de zi cu mult mai respectuosă față de rânduiala casii, pentru că înainte cu două ore ei au practicat și și-au impus acea rânduială.

(Va urma).

FOIȘOARĂ.

Femeia virtuoasă.

Traducere din engleză,

de Trandafir Scorobeu, preot.

(Urmare).

IX. Bunica.

In stadiul bâtrânețelor ea nu este vestește. Gloria ei nu e ofilită, nu e dezărtă că acea locuință pe care de mult o și părăsit. Nici când era fată, nici ca mireasă, dânsa nu-i mai puțin delicatesă ori plăcută. La dejun nu vine neglijată. În sezonul verii costumul său este mai mochită, dar niciodată năroș. Dormitorul dânselui păstrează simplitatea imbrăcămintei sale. Are dorință ca soțul și fiile să o vadă în ea mai neexceptiunabilă și tunătă. Ea dă mai mult pe aprecierea amicilor săi, decât pe admirarea oaspeților casei. Ordinea să o caracterizeze și demnitatea. Nimic nu e indiferent, însă imbrăcămintea e expresia propriei sale naturi. Ea iubește frumusețea în toate formele ei, în florii, în haie, în juvaere. În săibă un farmec al bâtrâneții. Adevăratul și sufletul frumuseții și principiul acesta caută să-l manifesteze.

artei, ci mai presus de toate a fost o nouă probă despre puterea noastră de afirmare, ca element cultural serios și o nouă dovedă, că ce minuni poate face s-lidaritatea și insuflețirea, liberă de prejudecăți confesionale, sau de preceupări egocentrice.

Văzând forțele de cari dispun, conducătorii reunii ne s-au hotărât să facă un pas înainte. La dorința generală corul s-a apucat să studieze liturgia măestrului Muzicescu, cu scop de a o executa apoi — lucru firesc, — în amăndouă bisericile românești din Oradea, în mod alternativ. Se poate ceva mai natural, mai loială și mai folositor, decât o astfel de hotărare?

Primul debut s-a făcut în b' serice gr.-or. Din prilejul acesta biserică s-a umplut de lume. Fecare asistent a trebuit să zibă momente de sfântă elevație și bucurie susținutească, când a avut clasică noastră cantare biserică, înălțindu-se, ca o jertfă cu bună mirasim, de pe buzele gingeșilor noastre dominoare, dintre cari unele — între dansele — foarte rar se desfășră în accentele limbii românești.

Urma acum, ca la Dumineca Florilor reuninea să cante liturghia în catedrală gr. catolică. Dar cu 2 zile înainte de Florii, P. S. Sa Episcopul Radu a citat la sine pe un conducător al reuniei și i-a împărtășit, că nu reflecteză la corul „Hilarie” în biserică sa catedrală. Dar nu numai atât. P. S. Sa nu poate aproba și consimți nici cu faptul, că tinerii și dominoarele gr.-catolice să cante în biserică greco-orientală, fiindcă — zice — acestă participare este aptă a slăbi credință, a le d'moraliza caracterul confesional greco catolic și a face loc indiferentismului religios.

Urmarea acestei porunci a fost că părinții membrilor și membrilor de confesiunea gr.-cat. au interzis copiilor lor să mai cante cu „Hilarie” în biserică. La proba următoare s-au văzut aproape numii „elementele gr.-orientale”. Entuziasmul s'a sleit, germanele disoluție, al răcelii, s'a varat și în susținutele tineriști. Si astfel iată-ne ajuns acolo, că corul mixt al „Hilariei”, care înainte cu două luni ne-a cantat balada „Mama lui Ștefan cel mare”, — în costume naționale și în prezenta Iustitiei Sale, — astăzi stă decimat și pe cale de a-și curma activitatea, ca un organism atins de paralizie.

Orădanul.

NOUTĂȚI.

Aniversarea nașterii Regelui Carol. Luni s-au implinit 75 de ani dela nașterea Maiestății Sale, Regelui Carol al României. Cu prilejul acesta s-au oficiat pretutindenea în țară servicii solemne divine, și Maiestatea Sa a primit felicitări dela toți domnitorii Europei. Maiestatea Sa, Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I. și-a exprimat dorurile de bine într-o călduroasă scrisoare, trimisă Regelui Carol.

Cursurile „Asociației”. În fața unui public numeros și ales s-a ținut eri sără ultima conferință publică la „Asociație”. A vorbit frumos și cu multă competență distinsul profesor dela universitatea din București Simion Mehedinti, despre „Cultura românească în veacul al XIX-lea”. Conferențiarul a fost viu aclamat și aplaudat.

Procesul din Sătmăr. În procesul intentat preotului George Mureșanu din Moftinu-mic și altor creșincioși de ai săi s-a terminat per tractarea finală Sămbătă, când s-a rostit procurorul rechisitorul și advoatii Dr. Iuliu Pordea și Dr. Romulus Boilă vorbirile de apărare. Astăzi vor vorbi cei laiți apărători și tribunalul va aduce sentință.

Primariul orașului Fiume. Reprezentanța orașului autorom Fiume a ales primar al acestui oraș pe dl Rhard Zanella, cu o majoritate sorobitoare. Noul primar însă nu stă în raporturi prea bune cu guvernatorul orașului Fiume, care în urma acestui fapt nu l-a recomandat spre înălțare-guvernului și guvernul nu l-a propus spre confirmare Monarhului. Alegerea sa n'a fost deci aprobată din partea Regelui, și în cursul săptămânei acesteia se va face în Fiume alegeră nouă de primar. Se dă ca sigur, că reprezentanța și de astădată va alege tot pe popularul Zanella.

Călătorie de studiu. Un grup mai mare de studenți universitari din Belgradul Sârbiei a sosit la Budapesta în călătorie de studiu. Studenții au stat trei zile în capitală și au vizitat mai multe instituții de artă și știință.

† Baronul Fejérvary. Sămbătă la orele 6 seara a decedat în Viena fostul ministru-president ungár, baronul Géza Fejérvary, în vîrstă de 81 de ani.

Aniversarea nașterii lui Shakespeare. Joi s-au implinit 350 de ani dela nașterea marelui poet și autor dramatic Sh. Shakespeare. Zăua însemnată a fost sărbătorită în mod impunător în Stratford, unde mulți de persoane s-au adunat pentru a aduce tributul de recunoștință marelui poet, admirat de întreaga lume cultă. Maiestatea Sa, Regina Elisabeta a României a trimis comitetului încredințat cu aranjarea sărbătorilor, următoarea telegramă: „O, fericită Anglie, care ai dat naștere celui mai mare poet. Carmen Sylva”.

Nașii prințului. În Braunschweig se fac cele mai mari pregătiri pentru botezul noului nașut prințipe, care este, cum se spune, nepotul împăratului Wilhelm. Nașii sunt afară de împăratul și împărăteasa Germaniei, următori: ducele și duchesa de Cumberland, țarul Nicolae II, împăratul și regalele Franțe Iosif, regale Angliei, regale Bavariei, și încă vreo cățiva principi din țările înalte. Astfel micul prinț este perfect asigurat pentru viitor din toate părțile: dela răsărit și meazăzi, dela apus și mează-noapte.

Festivitate de încheere. Prelegerile dela universitatea din Budapesta au să se sfârșească zilele acestea. Mercuri în 13 Mai se va ține obișnuita festivitate de încheere a anului școlar. Cu acest prilej se vor distribui premii pentru lucrările cele mai bune prezentate la concurs de studenții universitari.

Artă. În Veneția s-a deschis a nouă expoziție artistică internațională. Aproape toate statele participă cu numeroase obiecte de artă. Sunt multe lucrări trăduse din Anglia și câteva tablouri din Ungaria. Artă decorativă este asemenea bine reprezentată.

Congres anti-alcoolic. La congresul anti-alcoolic din Ungaria ce se va ține la toamnă în capitala țării, s-au anunțat următoarele prelegeri: Administrația și mișcarea anti-alcoolică: Problema statului în combaterea băuturilor alcoolice; Familia și școală; Despre lucrările de agricultură; Salvarea alcoolicilor; Artă, literatură și alcool.

Aviator pedepsit. Aviatorul militar francez, căpitanul Faure, a sburat peste granița la Germania și s'a întors în Franță fără să înștiințeze autoritățile germane la aterisare pe pământ străin. Căpitanul a primit o pedeapsă disciplinară.

Măsură înțelegătoare. La Paștele ortodoxilor, cum se anunță din Petersburg, în toate trei zile a fost opriță vânzarea de băuturi spirituoase. Este primul an, în care s'a lăsat măsura aceasta, care s'a dovedit de foarte potrivă. De astădată nu s-au văzut la sărbători decât oameni cu fețe deschise și treji. În alți ani poliția trebuia să arresteze cu sutele pe cei turtiți de băutură.

Monumentul lui I. Russu Șirianu. În ziua în 3 Maiu n. se face în Săria, comitatul Aradului, dezvelirea monumentului lui Ioan Russu Șirianu, fost ziarist român, deputat sinodal și consilier, și deputat în Camera ungară. Se va oficia liturgia, cu parastas, în biserică gr.-ort. română din Săria, apoi va urma dezvelirea monumentului. Va vorbi deputatul dietal Dr. St. C. Pop și V. Găldău, directorul ziarului „Românul” din Arad. La ora unu d. a. masă comună.

Prima expoziție în Japonia. Țara cea mai civilizată din orientul depărtat, Japonia, a deschis în săptămâna trecută o expoziție în Tokio. Expoziția are patruzece de secții, unde se arată într-o mare varietate artă, industria și starea culturală a Japoniei și a coloniilor sale.

Planuri curiose de dare. Cineva a făcut propunere guvernului italian să înmulțească izvoarele de venit ale statului prin faptul că va pune dări pentru căratele și patimile cetățenilor săi. Ideea nu este nouă; unele pasiuni mai mari sau mai mici nu sunt nici astăzi tocmai scutite de dare. Fumatarii, băuturii și jucătorii de cărți sporesc venitul statului cu sume uriașe. Ar fi mai original, zice un ziar italian, dacă în locul înșurărilor reale, s-ar pune dări pe înșurări bune, bunăoară pe talentul artiștilor și al scriitorilor; apoi pe frumusețea femeilor, căci, zice confratele cam răutăcioș, — cu cat o femeie este mai urătoare, cu atât ar plăti dare mai multă (pentru a părea frumoasă), și cu cat un post este mai medocru, cu atât ar fi mai fericit, când s-ar putea lăuda că plătește dare tot așa de mare, ca un scriitor celebru. Ar fi să se afle modalitatea de aplicare nouului sistem, și atunci s-ar putea desfășura multe alte dări.

Aviație. Pilotul ardelean A. Ziegler, favorizat de timp liniștit, și-a executat ieri, Duminecă după amiază, sborul anunțat. Cercul era cam înorat, aerul răcoros; s'a adunat totuși o masse considerabilă de oameni pe sesul larg și umed înălțat de ploaie. Pilotul ardelean A. Ziegler, favorizat de timp liniștit, și-a executat ieri, Duminecă după amiază, sborul anunțat. Cercul era cam înorat, aerul răcoros; s'a adunat totuși o masse considerabilă de oameni pe sesul larg și umed înălțat de ploaie. Pilotul ardelean A. Ziegler, favorizat de timp liniștit, și-a executat ieri, Duminecă după amiază, sborul anunțat. Cercul era cam înorat, aerul răcoros; s'a adunat totuși o masse considerabilă de oameni pe sesul larg și umed înălțat de ploaie.

† Andrei Chirali. În 11 Aprilie a fost înmormântat preotul gr.-or. român din Săratul inferior Andrei Chirali, deplasat de credincioșii săi, de văduva soție și cinci copii și mici. Odihnească în pace!

Teatru român în Sibiu. Trupa de tanților Reuniunii meseriașilor sibieni, în frunte cu dl Dem. Axente, se găsește în plină activitate, studiand piesa „Un incident curios”, comedie în 3 acte de C. Goldoni, localizată de M. Aegea și „Conul Leonida fată cu rezervație”, fără într-un act de I. L. Caragiale. Aceste piese se vor reprezenta Duminecă în 31 Maiu n. c. în teatrul orașenesc din Sibiu. Reprezentarea se va da în folosul săracilor nostri și în al fondului Aurel Viaicu pentru perfecționarea tinerilor meseriași cu scop de înmulțirea cunoștințelor în străinătate.

Cum va fi luna lui Mai? Este cunoscut, că vremea din Flori și de mare însemnatate pentru economie și în deosebi pentru pomii în floare. O revistă germană a studiat datele privitoare la apăsarea aerului în ultimii 23 de ani, și a constatat că bătrânețea metrul s'a coborât mai jos în 1894, 1898, 1902, 1906 și 1910, va să zică tot la patru ani. Astfel și în anul curent 1914 se crede că apăsarea aerului va fi mai mică decât de obicei; prin urmare vom avea călduri și ploi. Înghetul din Mai, de care se tem grădinarii de astădată nu se va ivi. Este sănătatea prin urmare să avem o bogată recoltă de poame. Vom vedea acușii, întrucât se va realiza prognosticul revistei.

Peirea evreilor. Un interesant articol, scris de Israel Cohen, în Daily Mail, afirmă pe temeiul datelor adunate, că evreimea ar merge pe drumul peirii. Cauza, după autorul articolelui, este că evreii emancipându-se tot mai mult, în armă creșterii moderne, își păresesc credința strămoșească. În secolul al nouăsprezecelea s-au încreștinat 224 de milii de evrei, — ceea ce înseamnă pe un an 2240 de sute pierdute pentru poporul ales. În Austria se încreștează anual în termă mediu 900, în Ungaria numai 406, în Germania 490 de evrei. În Rusia trec la creștinism mai ales studenții. Prin două mijloace crede Israel Cohen să și ajute neamul: evreii sau să se întoarcă la vechile credințe și obiceiuri părăsite, sau să se creeze Tara în doveză în Palestina. — Părerile lui Cohen, despre sfârșitul poporului său, nu se par tocmai întemeiate, când stim că astăzi trăiesc nu mai puțin de 13 milioane din urmării lui Israël, care sunt respinși în toate țările, mai mult decât au fost vreodată de cănd există în lume.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu. Pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriașilor sibieni, au mai dărui: Ion Mihu, paroh (Lz) 50 bani; Nicolae Mohan, cul. tip. emer., 25 bani; Demetru Lipădat, director școlar (Săliște), 65 bani; Ion David, paroh, (Vîrtope), 20 bani; Ana Popovici Mondoc (Sebeșul sup.), 40 bani; Silvestru Morușca Iov. (Cacova Ieri), aplicând pe elevii săi Traian Vana sen., Traian Vana jun., Dumitru Ilieș, Luca Craiu, Miron Bica, Teodor Șipoș și Traian Bica, la diferență meseriașilor în Sibiu, 5 cor.; Nicolae Peica, paroh (Gălățele mare), soția sa Aurelia și fiica lor Aurica, cor. 1.20 și Petru Manole funcția banca de asigurare (Sibiu, Arad), 1 cor.

La reuninea meseriașilor români sibieni, au fost primiți următorii membri ordinari: Petru Simion (orig. din Sibiu, fiu de econom), sodal zidar; Ilie Droc (orig. din Răsănești, fiu de rotar), Gerasim Munteanu (orig. din Rușii, fiu de econom), sodal frânelari; Maximilian Macarie (orig. din M. Ugra, fiu de învățător) ospătar, (fost comersant); Alex. Nandrea (orig. din București-Romania, fiu de econ.), Nicolae Morariu (orig. din Campeni, fiu de econ.), Alexandru Gligor (orig. din Bistra, fiu de econ.) și Nicolae Joldiș (orig. din Sohodol Valea Verde, fiu de econom), toți sodali eroitori; Ioan Florea (orig. din Tapu, fiu de econ.), și Solomon Solomon (orig. din Spring, fiu de econ. cu 2 g'mnaziale), sodali măsari. În membrii ajutațori cu taxa de 4 cor. anuale au binevoit a se înscrive dl Stefan Mog, magistrul farmacist și Dr. Ioan Crețu, funcția banca de asigurare.

Poșta ultimă.

O nouă învingere a cooperării.

Duminecă în 13/26 I. c. s-au întrunit în Sibiu delegații însoțitorilor noastre sătești și au decretat înființarea unei centrale a însoțitorilor cu numele „Infrățirea”, constituindu-se în chipul următor: Consiliul de control: president: Dr. Lucian Borcia, adv. Sibiu, vicepresident: Ioan Chirca, notar, Săliște; membri: Ioan Alexandru, preot, Ilimbav, George Bărescu, preot Comăna sup., Ascaniu Crișanu, profesor semin., Sibiu, Iulia Josan, preot, Brisnic, Iacob Manoil, notar, Topârcea, Timotei Popovici, prof. seminar. Sibiu și Teodor Trița, inv., Pianul inf., Consiliul de administrație: president: Dr. Vasile Stan, prof. semin. Sibiu, vicepreședinte: Ioan B. Boiu, preot, Sibiu; membri: Dr. Silviu Dragomir, prof. seminarial, Sibiu, Nicolae Iancu, conferențiarul cooperativ al «Asociației», Sibiu, Vasile Moșoiu, notar, Apoldul inf. Traian Petrișor, preot, Gușteriță, Romul Platoș, preot, Turnișor, Vincențiu Pop, preot, Sămbăta sup., Eugen Todoran, prof. sem., Sibiu, Victor Tordășan, exactor arhiepiscopal, Sibiu și Nicolae Vidrighin, proprietar, Răsănești. Tot în adunarea aceasta s-a hotărât în mod principal, ca centrala să nu apeleze la capitală străină, ci să intre în legătură cu instituțile noastre de credit. Dorim nouii așezământ înflorire, ca să însemneze în viața noastră economică aceea ce simbolizează numele ce și l-a luat: „Infrățirea economică a satelor noastre.”

Cărți și reviste.

Constituția bisericii gr.-ort. române din Ungaria și Transilvania, sau Statutul organic, comentat și cu concluziile și normele referitoare întregi, de Ioan A. de Preda, avocat și fiscal al consistoriului arhiepiscopal gr.-ort. român din Sibiu, 1914, tiparită, tipografie arhiepiscopală din Sibiu. O carte de 268 pagini, în care domnul Preda cu competența cunoscută arată, cum s'a desvoltat viața constituțională în biserică noastră dela intrarea în viață a statutului organic, la 1869, prin punerea în execuție a dispozițiilor cuprinse în el, și care este autonomia bisericicei noastre, în trebile curat bisericesti, școlare și epitropesti? O interesantă introducere istorică formează începutul cărții, care poate fi studiată cu mult folos de toți cari vreau să cunoască în mod anunțat constituția bisericii noastre.

Revista Teologică, redactată de Dr. N. Bălan și Dr. Silviu Dragomir, nr. 1—2 din 1914 cuprind: Cu înșuflare nouă! de Dr. N. Bălan. Conflictul dintre Vatican și zilele cat. italiene, de Arhim. I. Scriban. Căstigni vitale, după F. Thomas, de D. I. Cornilescu. Un articol de D. A. Palmieri despre Filioque, de Vladimir. Două monografii istorice, de Dr. S. Dragomir. Cristos a inviat! de Dr. I. Broșu. Unirea Bisericii din 1737 nu e adevarată înălțat, de Gruiu. Un scriitor francez despre religiune, de Ion Clopoșel. Mișcarea literară. Cronica bisericăescă culturală. Tipicul cultului religios. — Abonamentul pe an 10 cor. Adresa: Dr. Nicolae Bălan, profesor seminarial, Sibiu, strada Reissenfel 11.

Luceafărul, revistă pentru literatură, artă și știință Nr. 7 din 1914 a apărut cu următorul cuprins bogat și variat: Octav Minar: Mistral și Alecsandri. Zaharia Bârsan: Drum nou (poezie). I. Agârbiceanu: Furtunile. Maria Cunțan: Cresc viorele (poezie). Dionisie Păcurariu: Considerații asupra artei populare. Maria Cunțan: Iubire, Povestiri (poezii). I. Nanu: Activitatea artistică a Dr.-ului Grigore cav. de Pantazi. Romulus Cioflec: Ingerii de pe ușile altarului. — Cronică: D. Iov. Octav Bâncilă, Marincea Stănescu, Luchian, N. Dărăscu și Mogos. D. N. Ciotori: Câțră dl G. Galaction. A. Nour: Serbările „Junimii” din Cernăuți. Dr. M. Crăiniceanu: Stări școlare rușinoase. — Însemnări: Succesul unei românce. — Paul H.

Nr. 245/1914.

(449) 2-3

Concurs.

In nece cu rezoluția consistorială dto 26 Martie a. c. Nr. 3476 Bis. 1914 se scrie concurs cu termen de 30 zile pentru întregirea parohiei de clasa a treia Blăjeni-Grosuri.

Emolumentele sunt cele cuprinse în coala B. pentru întregirea venitului dela stat însă numai acele care privesc matera.

Competenții au a-si șterne cererile instruite conform normelor în vigoare și a se prezenta, pe lângă prealabilă încuvintare a oficiului protopresbiteral, cu 8 zile mai înainte de alegare în parohie pentru a celebra, respective cântă și cuvânta.

Brad, la 31 Martie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului în contelegeră cu comitetul parohial.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Anunț de licitație.

Subsemnatul comitet parohial, publică licitație minuendă pentru zidirea bisericei noi în parohia ort. română Unguraș după planul de edificare și preliminarul de spese aprobat de P. Veneratul Consistor sub nrul 2798 Ep. 1914.

Licitația să va fi în Duminica Mironositelor 20 Aprilie v. sau 3 Maiu n. a. c. în sala de învățământ a școalei confesionale, și vor fi aduși numai reflectanții care își vor dovedi calificația cu document autentic.

Antreprenorul va restituî spesele de 250 cor. avute cu planizarea. Depunerea în bani gata sau în hârtii de valoare a vadiului de 10% dela suma de 13000 cor. ca preț de strigare, e obligatoare.

Parohia dă peatră, cărămidă, lemnul de goron ce sunt transportate la fața locului de edificare, eventual varul și năspul dacă în privința aceasta se va putea cădea de acord cu antreprenorul.

Planul de edificare, preliminarul de spese și condițiile licitației se pot vedea la oficiul parohial.

Dacă la executarea planului să ivi ceva schimbări sau modificări, antreprenorul e dator să le efectue conform prețurilor urmate în acest ținut. Edificiul va fi să se pună sub coperis pără în iarna anului curent, iar în vara anului 1915, edificiul va fi să se îsprăvească.

Prețul lucrării se va plăti în 4 rate egale, 1. la începutul lucrării, 1. la acoperiul edificiului, 1. la terminarea lucrării, 1. la colaudare.

Pentru câștigarea informațiunilor și pentru participarea la licitație spese sau diurne nu se licuidează.

Reflectanții își pot înainta ofertele în scris la oficiul parohial până în ziua licitației, sau verbal în ziua licitației la președintele comitetului parohial, în cazul I cunoașterea condițiilor de licitație e a se recunoaște prin decrație.

Comitetul își rezervă dreptul de a da în întreprindere lucrarea acelei dintre minus oferenti, în care va avea mai multă încredere.

Contractul ce se va încheia e obligator pentru antreprenor îndată după subscrise, iar pentru parohie numai după ce va fi aprobat din partea Preaveneratului Consistor Arhidiecezan.

Unguraș, 31 Martie v. 13 apr. n. 1914.

Joil Ghiuritan
par., preș. com. par.

Gavril Vlad
epitrop I.
par., preș. com. par.

Văzut:
(447) 2-2

Pavel Roșca
protopresb.

Nr. 322/1914.

(434) 3-3

Concurs.

Pe baza rezoluției Ven. Consistoriu arhidiecean din 11 Martie a. c. Nr. 2830 Bis. se publică concurs pentru postul de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa I Intorsura-Buzăului cu termen de 30 zile dela prima apariție în "Telegraful Român".

Emolumentele sunt cele cuprinse în coala B. pentru întregirea venitului dela stat însă numai acele care privesc matera.

Competenții au a-si șterne cererile instruite conform normelor în vigoare și a se prezenta, pe lângă prealabilă încuvintare a oficiului protopresbiteral, cu 8 zile mai înainte de alegare în parohie pentru a celebra, respective cântă și cuvânta.

Brad, la 31 Martie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului în contelegeră cu comitetul parohial.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Nr. 322/1914.

(434) 3-3

S'a deschis**HOTELUL
BOULEVARD**

Sub firma "Hotel Boulevard" s'a deschis nou ziditul hotel, pe cel mai frumos și mai frecventat loc al Sibiului, colțul străzii Saguna și Breiter promenadă, cu restaurant elegant pentru publicul voiajor, precum și din loc.

"Hotelul Boulevard" e în toate părțile sale modern și elegant aranjat și oferă un aspect admirabil peste munții Carpaților! 60 camere stau cu tot confortul dorit (conduct de apă rece și caldă), calorifer și (lift) ascensor la dispoziția ospăților, autogaraj și un automobil distins la fiecare tren, care și pentru călătorii speciale să închiriază.

Restaurantul hotelului e elegant și placut aranjat sub conducerea și regia proprie a noastră.

Am primit apelul la chemarea noastră, ca să servim și mai departe ca și până acum circulaționii crescândă a străinilor. (433) 8—

Ne vom nisiai a satisface toate dorințele reprezentante Onor. ospăților nostri, rugându-Vă pentru binevoitorul sprinț cu

toată stima:

Haydecker & Kasper.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.or. al tractului Treiscaunelor în contelegeră cu comitetul și sinodul parohial.

Constantia Dimian
protopresbiter.

Să-ți însemni, că

1. Emulziunea Scott este unică, făcută după experiențele îndelungate ale lui Scott și după un trecut de 40 ani, privește cu mândrie înapoi ca și înainte.
2. Emulziunea Scott este din substanțele cele mai fine și de primul rang, stofe naționale, de aceea este de o bunătate fără părere și de un efect uimitor.
3. Emulziunea Scott este un mijloc de întărire, gustos, ușor de consumat și deschizător de apetit, atât pentru mari, cât și pentru mici.
4. Emulziunea Scott mulțămărită rețetei sale minunate, se păstrează neschimbător, și are același efect atât iarna, cât și vara.

De aceea numai Emulziunea Scott și nu alta. (k) (417) 59 —

Prețul unei sticle originale este 2 cor. 50 fil. Trimiteți în marce poștale 50 fil. la Scott et Bowne Viena VII. cu provocare la acest ziar și veți primi printre apotece o sticlă de probă.

Casa din colț,

parteire, 3 odăi pivniță, buătărie, veranda grădină cu pomi roditori, iluminare electrică apădut, etc. e de vânzare din mâna liberă pe livadia Conrad. (452) 2-3

Pentru informații mai de aproape doritorii au să se adresa la Administrația acestei foi.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidieceană în Sibiu:

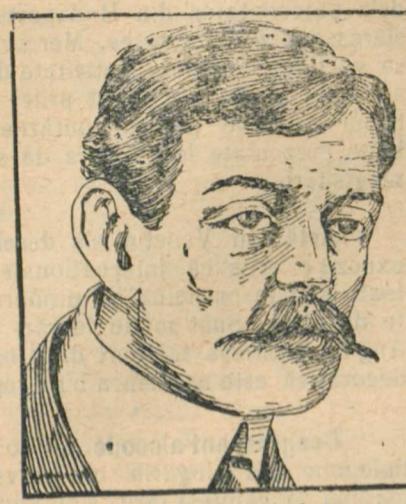
Frumoasa din Nor

și alte povești

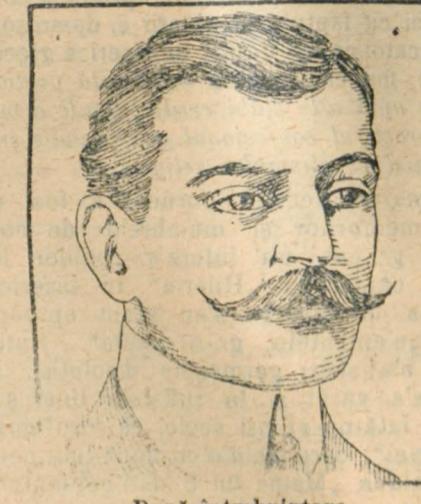
de

E. Hodoș.

Prețul 2'50 cor. + porto 20 bani.

Înainte de întrebunțare.

După întrebunțare.

O astfel de transformare uimitoare produc

TABLETELE KOLA
KOLA-DULTZ

cel mai bun nutremant al naturii, al facultăților și al nervilor.

Dispoziție, gândire, activitate, precum și crice mișcare a corpului depind de creeri. Sferele puterilor, durerile de cap, depresiunea fizică, istovirea, slăbirea nervilor și slăbirea generală a corpului sunt semne pentru lipsa de putere de trai. — Dacă voiti a vă simți întotdeauna sănătos și voios, a avea capul limpede, mintea sănătoasă și memoria întărită, a simți munca și străpatele ca o plăcere, atunci lunți KOLA-DULTZ — Acestea este adevăratul nutremant pentru nervi și creeri, care în același timp regulează și inviorează singele și astfel dând putere de viață fiecarui organ al corpului. KOLA-DULTZ

dă placere și putere de viață, precum și simțul tinereței împreună cu sănătatea și puterea de activitate, care garantează succes și fericire. Luati zilnic un timp oarecare Kola-Dultz, indiferent spre a vă face bine și a vă pune în situație a aprecia puterile uimitoare ale preparatului. Dacă vă va placea, puteți comanda mai mult. Scrieți numai deacă, înainte de a uită.

Cereți gratuit Kola-Dultz.

Acuma vă dă ocazie să vă întăriți nervii D-Voastre. Trimiteți-mi adresa și vă trimitem imediat gratis și francă o cantitate de Kola-Dultz, indiferent spre a vă face bine și a vă pune în situație a aprecia puterile uimitoare ale preparatului. Dacă vă va placea, puteți comanda mai mult. Scrieți numai deacă, înainte de a uită.

Expedițiunea farmaciei la Sfântul Duh
BUDAPEST, VI., secția 607.

REVERENZI!

Premiat:

Expoziția internațională de modă,
Paris 1911: Grand Prix și m. de aur.

La "Croitoria Universală" I. PETRASCU

Sibiu, strada Cisnădiei 30. — Telefon Nr. 172.

Bogat asortată cu cele mai bune și fine stofe se primesc și execută

Reverenzi pentru on. preoți

în cele mai bune condiții. — Croială modernă. — Serviciu solid și grabnic. — Pentru lucru se garantează. — Prețuri moderate.

Springiniți industria română.

Expoziția universală din Roma 1911: Grand premiu și med. de aur